

Spis treści

Wykaz skrótów	15
Rozdział I. Odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług	17
1. Aporty	18
1.1. Aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP)	19
1.2. Rozliczenie aportu	23
1.2.1. Ustalenie podstawy opodatkowania	24
1.2.2. Ustalenie stawki VAT dla przedmiotu aportu	25
1.2.3. Fakturowanie aportu	25
1.2.4. Ustalanie obowiązku podatkowego dla aportu	26
1.2.5. Odliczenie VAT z faktury dokumentującej aport	26
1.3. Pokrycie udziałów wkładem pieniężnym	27
1.4. Rozliczenie umorzenia udziałów lub akcji	27
1.5. Sprzedaż udziałów lub akcji	28
2. Kara umowna za wcześniejsze rozwiązanie umowy	29
3. Obciążanie klienta kosztami	30
3.1. Refakturowanie nabytych usług	31
3.1.1. Rozliczenie dodatkowych opłat na najemcę lub dzierżawcę nieruchomości	31
3.1.2. Refakturowanie na leasingobiorcę kosztów ubezpieczenia przedmiotu leasingu	32
3.1.3. Obciążenie klienta kosztami usługi noclegowej	33
3.2. Refakturowanie kosztów dostawy towarów	33
3.3. Zwrot kosztów bez doliczania VAT	34
3.3.1. Obciążanie klienta opłatą skarbową, opłatą sądową i innymi opłatami za czynności urzędowe	34
3.3.2. Obciążenie opłatą pocztową pobraną za wysłanie towaru do klienta ..	36
4. Umowy barterowe	37
4.1. Ustalenie podstawy opodatkowania dla świadczeń barterowych	38
4.1.1. Ustalenie podstawy opodatkowania, gdy bilans jest zerowy	39
4.1.2. Ustalenie podstawy opodatkowania, jeżeli bilans transakcji nie jest zerowy	39

4.2.	Ustalenie daty powstania obowiązku podatkowego	40
4.2.1.	Rozliczenie VAT przez stronę umowy, która wcześniej otrzymała świadczenie	41
4.3.	Dokumentowanie transakcji barterowych	42
4.4.	Odliczanie VAT z faktur dokumentujących transakcje barterowe	43
5.	Kaucja za sprzedaż w opakowaniu zwrotnym	43
5.1.	Termin zwrotu został umownie ustalony	44
5.2.	Termin zwrotu nie został umownie ustalony	45
5.3.	Dokumentowanie rozliczenia opakowań zwrotnych	45
6.	Opodatkowanie sprzedaży bonów	47
6.1.	Bony jednego przeznaczenia (SPV)	47
6.2.	Bony różnego przeznaczenia (PPV)	48
Rozdział II. Nieodpłatne świadczenia		50
1.	Świadczenia na rzecz klientów	51
1.1.	Przekazanie materiałów reklamowych, kalendarzy	51
1.2.	Oznaczanie próbek	52
1.3.	Ustalanie limitów dla prezentów o małej wartości	53
1.4.	Rozliczenie poczęstunku dla klientów	55
2.	Świadczenia na rzecz pracowników	55
2.1.	Zakup finansowany częściowo lub całościowo z ZFŚS	56
2.2.	Zakup finansowany częściowo lub w całości ze środków obrotowych podatnika	56
2.3.	Zakup dla dzieci lub osób towarzyszących finansowany w całości przez pracowników	57
2.4.	Zakup świadczeń dla osób współpracujących finansowany w całości przez te osoby	57
2.5.	Przekazanie artykułów spożywczych pracownikom	58
2.6.	Upominki okolicznościowe	59
2.7.	Wydatki związane z pogrzebem pracowników lub byłych pracowników ...	60
2.8.	Telefony służbowe	61
2.9.	Opieka medyczna	61
2.10.	Samochody służbowe	62
Rozdział III. Podatnik VAT		64
1.	Zlecenia wykonywane osobiście	64
1.1.	Umowa zlecenia lub o dzieło z pracodawcą	65
1.2.	Kontrakt menedżerski	66
1.2.1.	Biegli	69
1.2.2.	Syndyk	69
1.2.3.	Adwokat z urzędu	70
1.2.4.	Komornicy	70
2.	Jednostki samorządu terytorialnego	71
2.1.	Działalność edukacyjna i pomocy społecznej samorządu	71

2.2. Instytucje kultury	73
2.3. Administracja zespolona	73
Rozdział IV. Obowiązek podatkowy	75
1. Powstawanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych.	75
1.1. Dokonanie dostawy towarów	76
1.2. Wykonanie usługi	76
1.3. Szczególne momenty uznawania usług za wykonane oraz dostaw towarów za dokonane	77
1.4. Otrzymanie części lub całości zapłaty przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi	81
2. Szczególne sposoby powstawania obowiązku podatkowego	81
3. Powstanie obowiązku podatkowego z tytułu czynności nieodpłatnych	86
Rozdział V. Podstawa opodatkowania	87
1. Ustalanie podstawy opodatkowania	87
2. Obniżenie podstawy opodatkowania	89
2.1. Rozliczenie faktur korygujących, gdy sprzedawca uzyskał potwierdzenie ich odbioru.	89
2.2. Forma potwierdzenia odbioru faktury korygującej	90
2.3. Rozliczenie faktur korygujących, gdy sprzedawca nie uzyskał potwierdzenia ich odbioru.	91
2.4. Udokumentowanie prawa do korekty mimo braku potwierdzenia odbioru faktury korygującej	92
2.4.1. Udowodnienie próby doręczenia faktury korygującej.	92
2.4.2. Udowodnienie, że nabywca zna przebieg transakcji	93
3. Podwyższenie podstawy opodatkowania	94
4. Transakcje w całości lub w części finansowane dotacją.	95
4.1. Dotacje w jednostkach samorządu terytorialnego	95
5. Podstawa opodatkowania w walucie obcej.	96
6. Podstawa opodatkowania przy sprzedaży dokonanej w zamian za bon.	97
Rozdział VI. Podatek naliczony	98
1. Odliczenia częściowe.	98
2. Wyłączenia prawa do odliczenia.	98
3. Ograniczenia kwoty podatku naliczonego	99
4. Ustalenie terminu odliczenia VAT	100
4.1. Odliczenie VAT z faktur zaliczkowych	101
4.2. Przesunięcie terminu odliczenia podatku naliczonego.	101
Rozdział VII. Proporcja, preproporcja i korekta roczna	103
1. Zasady ustalania preproporcji.	103
1.1. Podatnicy zobowiązani do stosowania preproporcji.	103
1.2. Metody ustalania preproporcji.	107
2. Zasady ustalania proporcji	113
2.1. Ustalanie proporcji wstępnej do odliczania VAT w trakcie roku podatkowego.	114

2.2. Obrót uwzględniany przy obliczaniu proporcji	115
2.3. Ustalanie szacunkowej proporcji z naczelnikiem urzędu skarbowego ...	116
3. Korekta roczna w deklaracji VAT	117
4. Korekta od ulepszeń w obcym środku trwałym	120
4.1. Pozostawienie nakładów	120
4.2. Sprzedaż nakładów inwestycyjnych.....	121
4.3. Przywrócenie stanu pierwotnego.....	122
Rozdział VIII. Samochody	123
1. Pełne odliczenie VAT od wydatków związanych z pojazdami samochodowymi ...	125
1.1. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na sposób wykorzystywania.....	125
1.1.1. Wykorzystywanie pojazdu w sposób wykluczający jego użycie do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą.....	125
1.1.2. Prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdu.....	128
1.1.3. Złożenie VAT-26	131
1.1.4. Sankcje za odliczanie pełnego VAT, gdy podatnik nie spełnia warunków	132
1.2. Pojazdy uważane za wykorzystywane wyłącznie do działalności gospodarczej podatnika ze względu na konstrukcję.....	133
2. Odliczenie VAT od pozostałych wydatków związanych z samochodami.....	136
2.1. Oklejanie samochodu.....	137
2.2. Najem powierzchni parkingowej.....	137
2.3. Opłaty parkingowe i za przejazd autostradą.....	138
2.4. Przeglądy okresowe, wymiana opon, mycie i inne	139
3. Odliczenie VAT od leasingowanego samochodu	139
4. Odliczenie VAT od wydatków na paliwo	140
5. Korekta podatku odliczonego związana ze zmianą sposobu wykorzystywania pojazdu samochodowego	141
5.1. Sprzedaż pojazdu samochodowego w okresie korekty.....	143
6. Nieodpłatne używanie samochodów na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą.....	143
Rozdział IX. Zwrot VAT	146
1. Przyspieszony zwrot VAT w terminie 25 dni	146
1.1. Ustalenie terminu zwrotu VAT	147
1.2. Zapłata za faktury zakupowe	147
1.3. Sposób i termin płatności.....	149
1.4. Udokumentowanie sposobu zapłaty	150
1.5. Status podatnika	150
2. Zwrot VAT w terminie 60 dni.....	151
3. Zwrot VAT w terminie 180 dni.....	151
4. Sprawdzenie zasadności zwrotu.....	152

Rozdział X. Faktury	154
1. Faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną w kraju	157
1.1. Oznaczenie faktury	158
1.2. Data sprzedaży na fakturze	159
1.3. Faktury za paliwo bez numeru rejestracyjnego pojazdu	159
1.4. NIP nabywcy na fakturze	159
1.5. Podstawa prawna zwolnienia na fakturze	160
1.6. Liczba egzemplarzy, waluta VAT oraz sposób zaokrąglania	160
1.7. Nazwa nabywcy i adres siedziby	161
1.8. Sposób obliczenia VAT	162
2. Faktury zaliczkowe	162
2.1. Zaliczki na WDT	165
2.2. Zaliczki eksportowe	165
3. Faktury i rachunki u podatników zwolnionych z VAT	165
3.1. Zasady wystawiania faktur dokumentujących usługi zwolnione	167
3.2. Zasady wystawiania rachunków	168
4. Faktury potwierdzające sprzedaż dla osób prywatnych (niepodatników)	169
5. Faktury wystawiane na podstawie paragonów	170
5.1. Błędny NIP na paragonie	171
6. Faktury wystawiane przez komornika w imieniu dłużnika	172
7. Faktury w procedurach szczególnych	173
7.1. Faktury wystawiane przez podatników rozliczających VAT metodą kasową	173
7.2. Faktury wystawiane przez nabywcę – samofakturowanie	174
7.3. Faktury wystawiane w procedurze VAT marża	175
7.4. Faktury w wewnątrzwspólnotowej transakcji trójstronnej (procedura uproszczona)	176
7.5. Faktury VAT RR wystawiane przez nabywcę produktów rolnych	177
7.6. Faktury z oznaczeniem „mechanizm podzielonej płatności”	177
8. Dokumenty wewnętrzne	178
9. Duplikat faktury	178
10. Korygowanie faktur	180
10.1. Zasady wystawiania faktur korygujących	180
10.2. Zbiorcze faktury korygujące	182
10.3. Noty korygujące	183
10.4. Anulowanie faktury	184
11. Faktury w formie elektronicznej	185
11.1. Zasady wystawiania faktur elektronicznych	185
11.1.1. Akceptacja odbiorcy	186
11.1.2. Obowiązek zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści oraz czytelności faktury	187
11.1.3. Zasady przesyłania faktur elektronicznych	188
12. Przechowywanie faktur	189

13. Fakturowanie zamówień publicznych	191
14. Dokumenty, które można uznać za faktury	192
15. Terminy fakturowania	193
15.1. Terminy wystawiania faktur potwierdzających WDT i świadczenie usług opodatkowanych w kraju usługobiorcy (podatnika)	194
15.2. Termin udokumentowania otrzymanej zaliczki	194
15.3. Szczegółne terminy wystawiania faktur	195
Rozdział XI. Kasa rejestrująca	197
1. Zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie rejestrującej	197
1.1. Sprzedaż środka trwałego a prawo do stosowania zwolnień	202
2. Rodzaje kas, które można stosować do ewidencjonowania	202
3. Korekta sprzedaży zaewidencjonowanej na kasie rejestrującej	206
3.1. Ewidencjonowanie zwrotu towarów i uznanych reklamacji	206
3.2. Zwrot zaliczki, której otrzymanie zaewidencjonowano przy użyciu kasy rejestrującej	209
3.3. Zapis korekty sprzedaży paragonowej w ewidencji JPK_VAT	210
3.4. Ewidencjonowanie pomyłek	211
3.5. Ewidencjonowanie udzielonych rabatów	213
4. Sprzedaż internetowa	214
4.1. Dokumentacja sprzedaży internetowej	214
4.2. Korekta sprzedaży internetowej	216
5. Ewidencja sprzedaży dokonanej na rzecz konsumenta, gdy sprzedawca nie ma obowiązku posiadania kasy fiskalnej, a nabywca nie żąda faktury	217
6. Obowiązki podatników użytkujących kasy online	219
6.1. Zapewnienie dostępu do Internetu	219
6.2. Wydawanie paragonów i przechowywanie dokumentów	220
6.3. Przeglądy techniczne	221
6.4. Zgłoszenia kas rejestrujących	222
7. Zasady korzystania z kas online	222
8. Ulga na zakup kasy rejestrującej	223
8.1. Podatnicy uprawnieni do ulgi	223
8.2. Wysokość przysługującej ulgi	224
8.3. Zwrot ulgi na zakup kasy	226
Rozdział XII. Deklaracja i ewidencja JPK_VAT, wnioski, informacje, ewidencje, rejestracja	227
1. Nowa ewidencja i deklaracja VAT	227
1.1. Terminy rozpoczęcia prowadzenia ewidencji według nowych zasad i wysyłania nowego JPK	228
1.2. Nowe zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży VAT	228
1.3. Wpisywanie do ewidencji sprzedaży ewidencjonowanej na kasie	231
1.4. Zasady prowadzenia ewidencji zakupów	232
1.5. Zasady stosowania kodów w ewidencji	232

1.5.1. Kody towarowe.....	233
1.5.2. Oznaczenie procedur w ewidencji.....	235
1.5.3. Oznaczenie dowodów sprzedaży.....	237
1.5.4. Kody oznaczeń dowodów zakupu.....	237
1.6. Przesyłanie korekty ewidencji.....	238
1.7. Terminy składania deklaracji.....	239
2. Informacje podsumowujące VAT-UE.....	243
2.1. Podatnicy, którzy muszą składać informacje podsumowujące.....	244
2.2. Termin złożenia informacji podsumowującej.....	245
2.3. Zasady składania informacji podsumowującej.....	246
2.3.1. Rozliczenie WDT uznanej za dostawę krajową.....	246
2.3.2. Rozliczenie nietransakcyjnego przemieszczenia towarów w ramach WNT.....	248
2.3.3. Rozliczenie świadczenia usług wewnątrzwspólnotowych.....	250
3. Rejestracja VAT.....	251
3.1. Podatnicy niemający obowiązku składania VAT-R.....	252
3.2. Przypadki, gdy urząd skarbowy może odmówić rejestracji do celów VAT....	253
3.3. Odpowiedzialność pełnomocnika, który dokonał rejestracji w imieniu podatnika VAT.....	255
3.4. Przypadki, gdy organ podatkowy wykreśla podatnika z rejestru podatników VAT.....	255
3.4.1. Wykreślenie podatnika spowodowane zawieszeniem działalności....	256
3.4.2. Wykreślenie podatnika spowodowane składaniem „zerowych” deklaracji lub brakiem deklaracji.....	257
3.4.3. Wykreślenie podatnika spowodowane udziałem w oszustwie podatkowym.....	258
3.5. Biała lista podatników VAT.....	259
Rozdział XIII. Rozliczenie kwartalne.....	261
1. Kwartalne rozliczanie VAT przez podatników stosujących metodę kasową....	263
1.1. Dokumentowanie dostaw objętych metodą kasową.....	265
1.2. Zawiadomienie o wyborze metody kasowej.....	267
1.3. Rezygnacja z metody kasowej.....	267
1.4. Utrata prawa do stosowania metody kasowej.....	267
2. Rozliczanie VAT za okresy kwartalne bez wyboru metody kasowej.....	267
Rozdział XIV. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT).....	270
1. Warunki stosowania stawki 0% do WDT.....	272
1.1. Rejestracja VAT UE nabywcy.....	272
1.2. Złożenie informacji podsumowującej.....	273
1.3. Dokumentacja uprawniająca do zastosowania stawki 0%.....	274
1.3.1. Stosowanie polskich przepisów.....	274
1.3.2. Stosowanie przepisów unijnych.....	275
1.4. Warunek rejestracji VAT UE dostawcy.....	277

2. Rozliczenie usług transportowych związanych z WDT	277
3. Wystawienie faktury dokumentującej WDT	277
4. Rozliczenie WDT w deklaracji	278
5. Rozliczenie w informacji podsumowującej	280
6. Korekta dostaw wewnątrzwspólnotowych	281
7. Sprzedaż towarów na rzecz kontrahenta z UE, gdy przed ich wywiezieniem z Polski są na nich wykonywane usługi	282
Rozdział XV. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT)	284
1. Przypadki, gdy należy rozliczyć WNT	284
1.1. Towary nabywa podatnik VAT czynny	284
1.2. Towary nabywa podatnik VAT zwolniony	285
1.3. Przemieszczenie własnych towarów	286
2. Rozliczenie WNT przez podatników czynnych	287
2.1. Rejestracja VAT UE	287
2.2. Dokumentowanie WNT	288
2.3. Ustalanie podstawy opodatkowania i jej korekta	288
2.4. Rozliczenie WNT w deklaracji	289
3. Rozliczenie WNT przez podatnika zwolnionego z VAT	292
Rozdział XVI. Towary – miejsce dostawy, transakcje łańcuchowe	294
1. Transakcje łańcuchowe	294
2. Sprzedaż za granicę towaru montowanego	298
3. Rozliczenie przez polskiego podatnika dostawy, która nie podlega VAT w Polsce	299
4. Dostawa, dla której podatnikiem jest polski nabywca	300
5. Obowiązki podatnika zobowiązanego do rozliczenia VAT od dostawy za sprzedawcę	301
5.1. Dokumentowanie	301
5.2. Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego	301
5.3. Ustalenie kursu waluty	302
5.4. Rozliczenie dostawy w deklaracji	302
Rozdział XVII. Eksport i import towarów i usług	303
1. Eksport towarów	303
1.1. Rozliczenie eksportu w deklaracji	304
1.2. Dokumenty przy eksporcie pośrednim uprawniające do stosowania stawki 0%	306
1.3. Rozliczanie zaliczek eksportowych	306
2. Import towarów	308
2.1. Miejsce rozliczenia importu	308
2.2. Procedura uproszczona	309
2.2.1. Warunki, jakie trzeba spełnić, aby rozliczać import w deklaracji VAT ..	309
2.2.2. Utrata prawa do składania deklaracji kwartalnych przez podatników rozliczających import towarów w deklaracji VAT	310

2.3.	Odliczenie VAT od importu towarów	311
2.3.1.	Moment odliczenia VAT w przypadku przedstawicielstwa bezpośredniego	312
2.3.2.	Moment odliczenia VAT w przypadku przedstawicielstwa pośredniego	312
3.	Import usług	313
3.1.	Przypadki, gdy zakup zagranicznej usługi stanowi import usług	313
3.2.	Wyznaczenie daty powstania obowiązku podatkowego	314
3.3.	Ustalenie podstawy opodatkowania, kursu waluty i stawki podatku ...	316
3.4.	Termin odliczenia podatku naliczonego z tytułu importu usługi	317
Rozdział XVIII. Procedury szczególne		319
1.	Turystyka	319
1.1.	Ustalanie podstawy opodatkowania	319
1.1.1.	Usługi dla bezpośredniej korzyści turysty	319
1.1.2.	Usługi własne	320
1.2.	Ewidencja usług turystycznych	320
1.3.	Prawo do odliczenia VAT przez podatników świadczących usługi turystyki	321
1.4.	Obowiązek podatkowy dla usług turystyki	321
1.5.	Stawka podatku dla usług turystycznych	323
1.5.1.	Stawka podatku 0% dla usługi turystyki świadczonej poza terytorium UE	323
1.6.	Miejsce świadczenia usług turystycznych	324
1.7.	Zakup usług za granicą	325
1.8.	Fakturowanie usług turystycznych	325
1.9.	Marża ujemna	326
2.	Towary używane	326
3.	Rolnictwo	328
3.1.	Dokumentowanie sprzedaży rolnika przez nabywcę	328
3.2.	Rozliczenie VAT określonego na fakturze VAT RR	330
3.2.1.	Pomyłki w dokumencie zapłaty	331
3.2.2.	Rozliczenie podatku naliczonego, gdy zapłata następuje w ratach ...	332
3.2.3.	Przekazanie należności na rachunek podmiotu, z którym rolnik zawarł umowę o przelew wierzytelności	333
3.3.	Rozliczenie zaliczki przekazanej rolnikowi ryczałtowemu	333
3.4.	Potrącenie z należności dla rolnika	334
Rozdział XIX. Zwolnienie podmiotowe		336
1.	Warunki korzystania ze zwolnienia	336
1.1.	Ustalanie limitu zwolnienia	337
1.2.	Podatnicy, którzy nie mogą korzystać ze zwolnienia z VAT	338
1.2.1.	Sprzedaż samochodu osobowego	339
1.2.2.	Biuro rachunkowe jako podatnik zwolniony z VAT	339

2. Rezygnacja ze zwolnienia	340
3. Wybór zwolnienia	341
Rozdział XX. Ulga na złe długi	343
1. Rozliczenie ulgi na złe długi u sprzedawcy.....	343
1.1. Termin płatności	344
1.2. Zbyte wierzytelności a prawo do korekty	345
1.3. Status dłużnika.....	345
1.4. Ustalenie zasad korekty	346
2. Korekta VAT naliczonego przez dłużnika	347
Rozdział XXI. Ustalenie stawki VAT i numeru PKWiU	350
1. CN stosowana do klasyfikacji towarów	350
1.1. Ustalenie stawki VAT, gdy o jej wysokości decyduje numer CN.....	350
1.1.1. Branża spożywcza i handlowa	351
1.2. Ustalenie stawki VAT, gdy o jej wysokości nie decyduje numer CN	352
1.2.1. Branża rolnicza.....	352
1.2.2. Branża medyczna	353
1.3. Branża farmaceutyczna.....	353
2. Usługi klasyfikowane według nowej PKWiU 2015	354
2.1. Zasady stosowania zwolnień z VAT.....	354
2.2. Stosowanie stawki 0%	355
2.3. Stosowanie obniżonej stawki 8%	355
3. Stosowanie stawki 5%	356
Rozdział XXII. Split payment	357
1. Przelewy zaliczkowe.....	357
2. Przelewy zbiorcze	358
3. Warunki stosowania obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności ...	358
4. Towary i usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT	359
5. Kwota należności na fakturze	369
6. Rachunek VAT	369
6.1. Rekompensaty za założenie rachunku VAT	370
6.2. Możliwość dysponowania środkami z rachunku VAT	371
7. Sankcje za niestosowanie obowiązkowego split payment	374
8. Zgoda na przekazanie środków z rachunku VAT.....	375